

Maanalainen kokoojakatu - Keskustatunnelin paluu?

Anders Backström, Helsingin seudun Maan ystävät ry

Keskustatunneli

- Maanalainen monikaistainen moottoriväylä Länsiväylältä Sörnäisten rantatielle
- Suunniteltu ainakin 90-luvulta lähtien
- Suunnittelu keskeytettiin 2008
 - Kuntalaisaloite
- Vuonna 2008 kustannusarvio oli n. 700 milj. €
- Maanalainen kokoojakatu on suurelta osin sama väylä mutta reitti on hieman erilainen ja yhdystunnelit laajempia

Maanalainen kokoojakatu

- Suunnittelun aloittaminen perustuu Helsingin kaupunkistrategian kirjaukseen:
 - “Kaupunki selvittää ydinkeskustan viihtyisyyttä ja toiminnallisuutta edistävän kävelykeskustan merkittävämmän laajentamisen sekä keskustan läpiajoliikennettä ja satamien raskasta liikennettä katutilassa vähentävän maanalaisen kokoojakadun edellytykset. Toteutuessaan kokoojakatu rahoitetaan isolta osin tienkäyttömaksuin.”
 - Kaupunginkanslia vastaa suunnittelusta
 - Kaupunkiympäristölautakunnalle tuodaan alustavia suunnitelmia mahdollisesti jo ennen kesätaukoa
- > Seuraavaksi aloitetaan yleissuunnitelman teko
- > Ehdotukset jatkotoimenpiteiksi päätöksentekoon 2020

Suunnitelmat

- Neljä eri 4-kaistasta vaihtoehtoa
 - Eroavat pääasiallisesti kävelykeskustan laajuuden ja yhdystunneleiden osalta
- 2-kaistainen vaihtoehto
- Keskustan huoltotunnelin laajentamiseen perustuva vaihtoehto

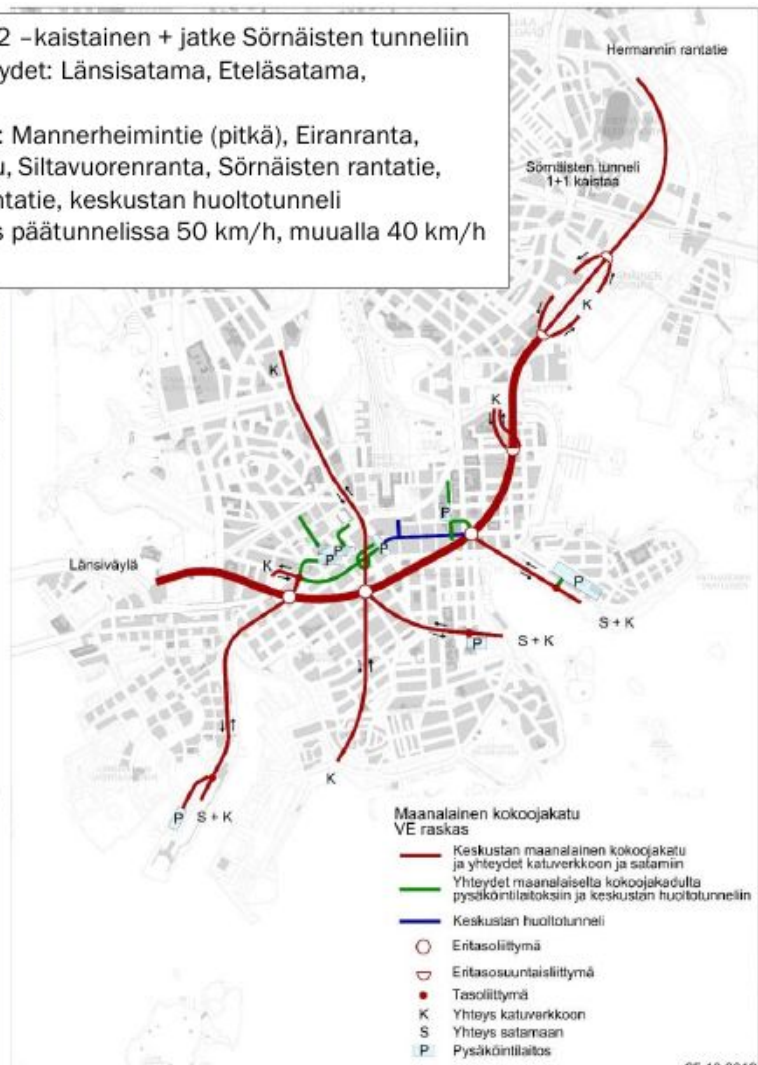
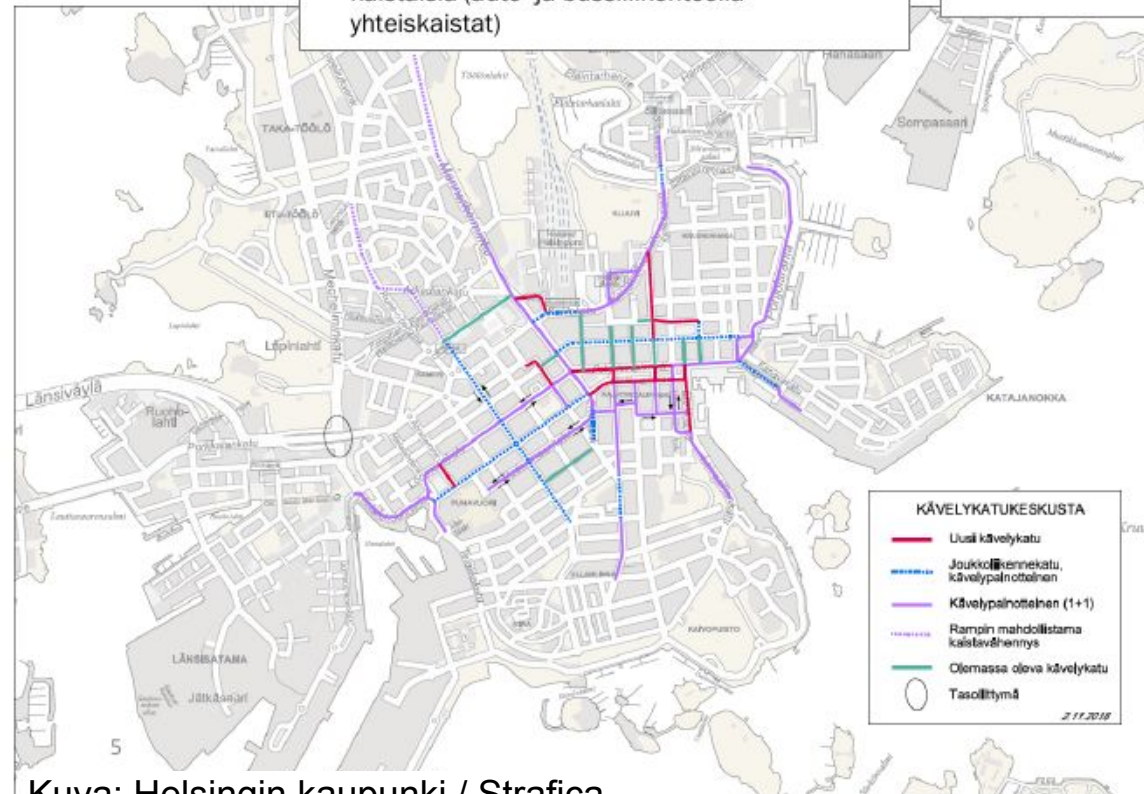

Kuva: https://c1.staticflickr.com/4/3943/15525291065_8ff336d48d_b.jpg

Ve A-1

- Molemmat Esplanadit ja
- Etelärannan pohjoisosa kävelykatuja.
- Suurin osuus Fredrikinkatua ja Bulevardi joukkoliikennekatuja.
- Mannerheimintie (välillä Töölönlahdenkatu - Helsinginkatu), osa Runeberginkatua, Arkadiankatua sekä Fredrikinkatua 1+1-kaistaisia (auto- ja bussiliikenteellä yhteiskaistat)

- Päättunneli 2+2 -kaistainen + jatke Sörnäisten tunneliin
- Satamien yhteydet: Länsisatama, Eteläsatama, Katajanokka
- Muut yhteydet: Mannerheimintie (pitkä), Eiranranta, Laivasillankatu, Siltavuorenranta, Sörnäisten rantatie, Hermannin rantatie, keskustan huoltotunneli
- nopeusrajoitus päättunnelissa 50 km/h, muualla 40 km/h

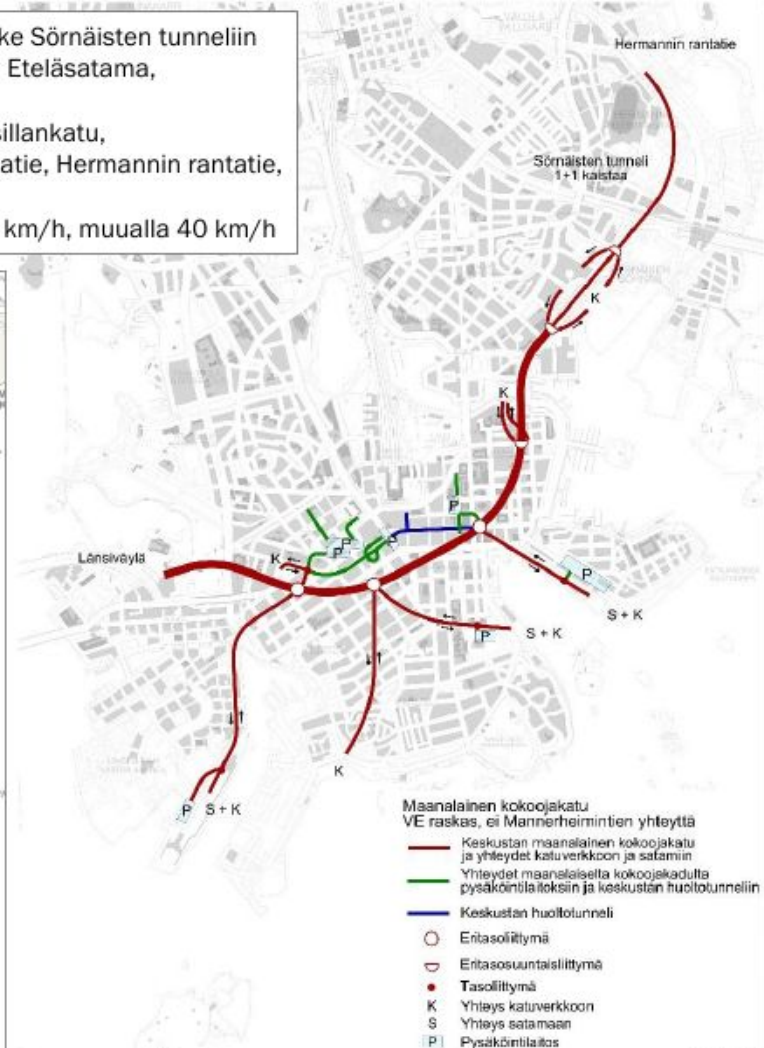
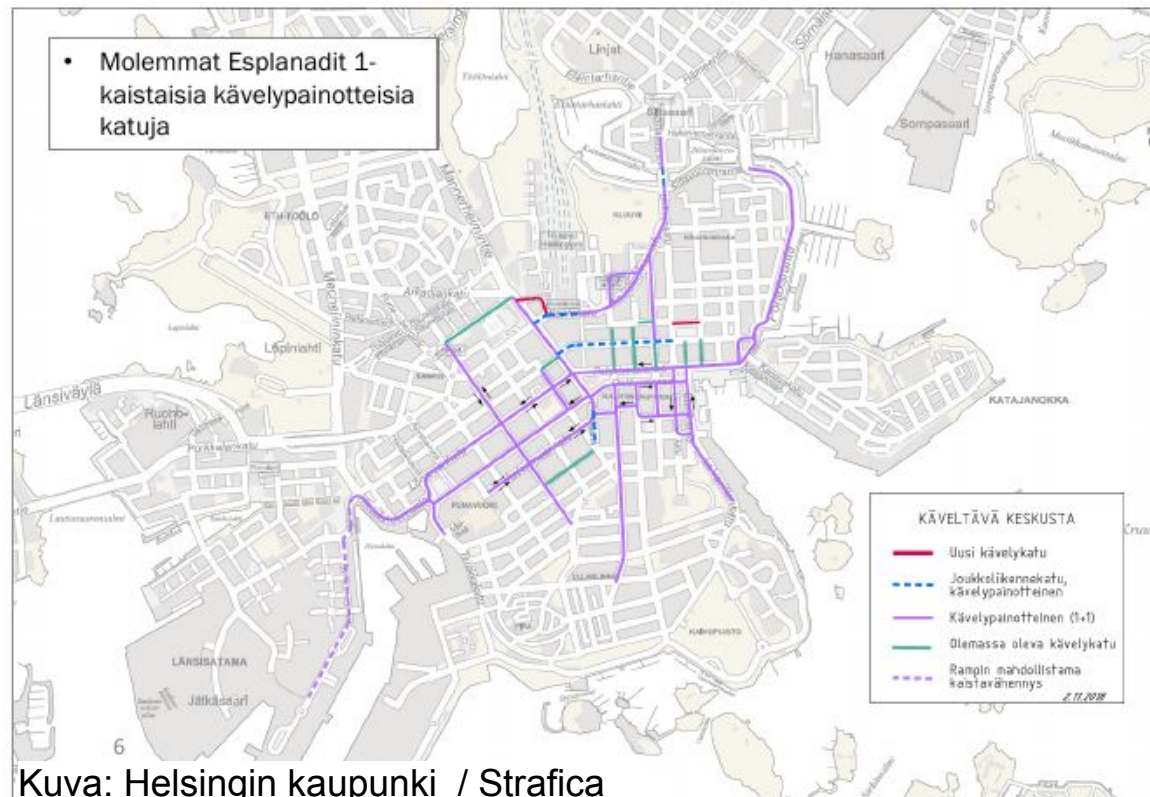

Kuva: Helsingin kaupunki / Strafica

Ve B-2

- Päättunneli 2+2 –kaistainen + jatke Sörnäisten tunneliin
- Satamien yhteydet: Länsisatama, Eteläsatama, Katajanokka
- Muut yhteydet :Eiranranta, Laivasillankatu, Siltavuorenranta, Sörnäisten rantatie, Hermannin rantatie, keskustan huoltotunneli
- nopeusrajoitus päättunnelissa 50 km/h, muualla 40 km/h

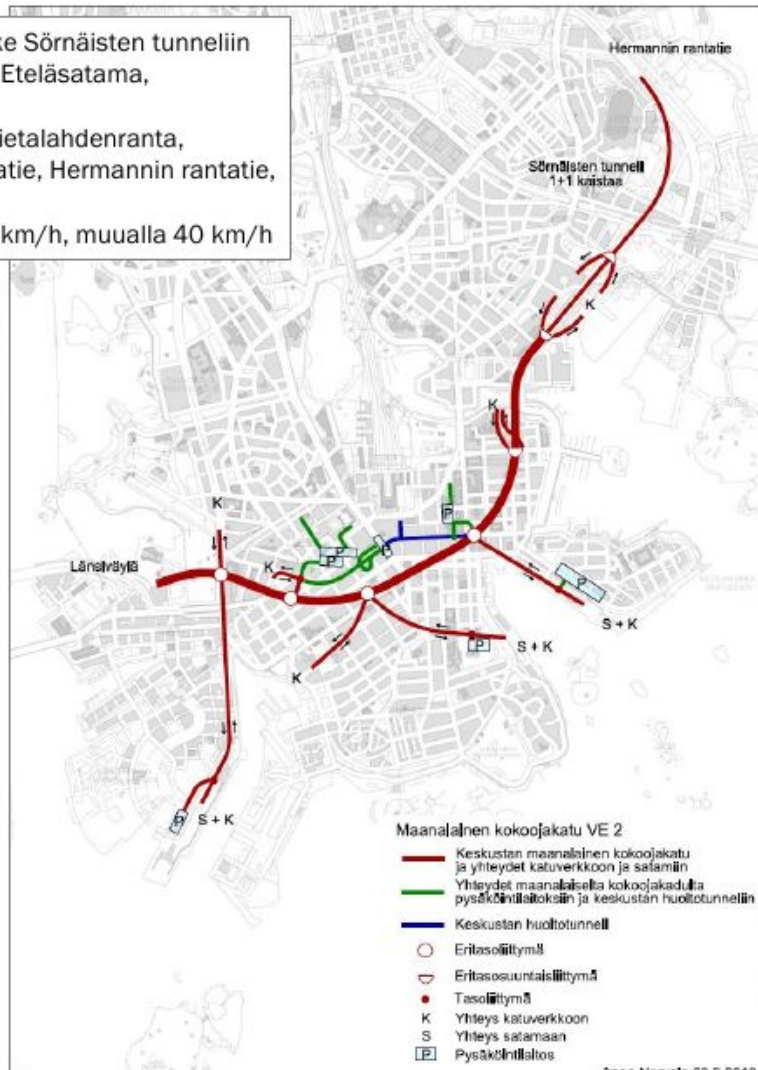
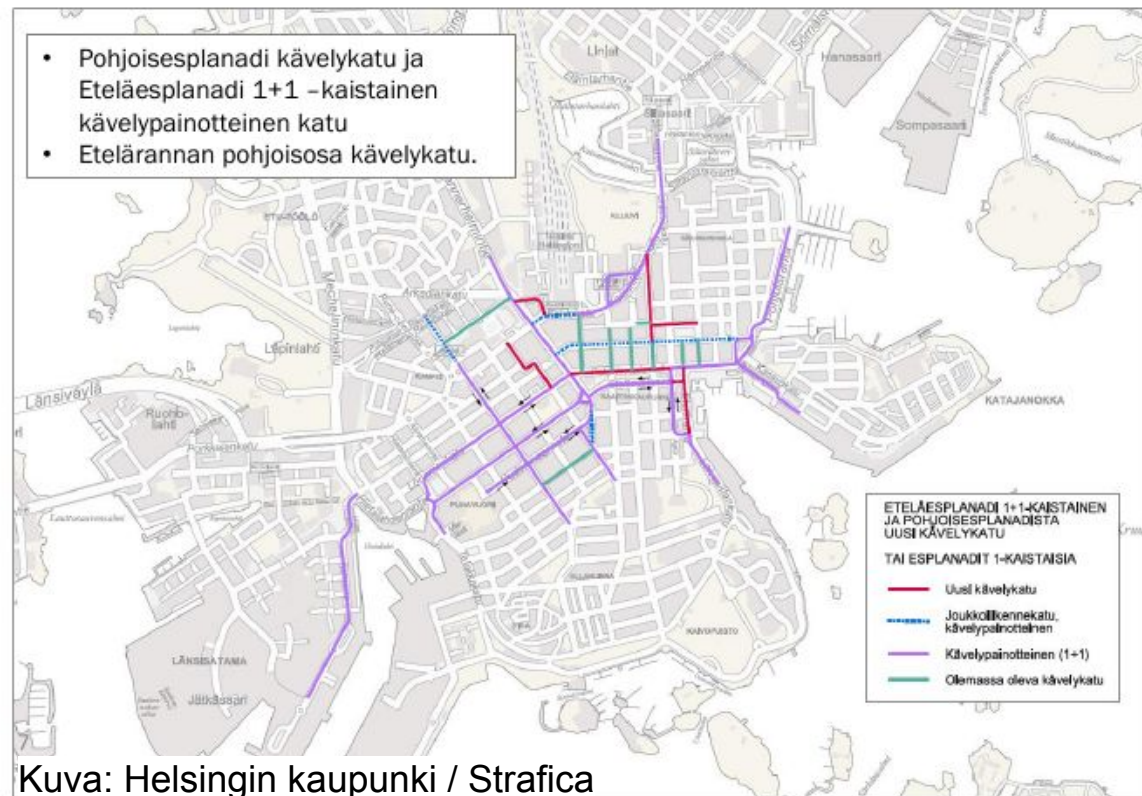
- Molemmat Esplanadit 1-kaistaisia kävelypainotteisia katuja

Ve C-3

- Päättunneli 2+2 –kaistainen + jatke Sörnäisten tunneliin
- Satamien yhteydet: Länsisatama, Eteläsatama, Katajanokka
- Muut yhteydet: Mechelininkatu, Hietalahdenranta, Siltavuorenranta, Sörnäisten rantatie, Hermannin rantatie, keskustan huoltotunneli
- Nopeusrajoitus päättunnelissa 50 km/h, muualla 40 km/h

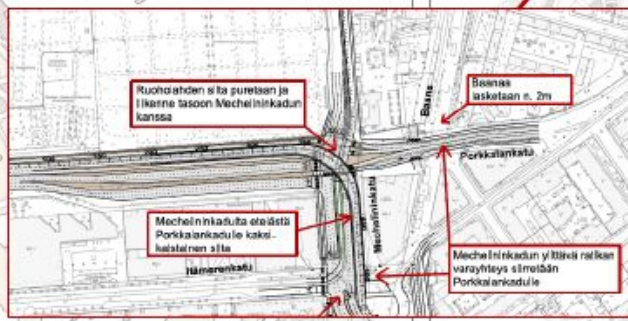
- Pohjoisesplanadi kävelykatu ja Eteläesplanadi 1+1 –kaistainen kävelypainotteinen katu
- Etelärannan pohjoisosa kävelykatu.

Ve C-4a

- Pohjoisesplanadi kävelykatu ja Eteläesplanadi 1+1 -kaistainen kävelypainotteinen katu
- Etelärannan pohjoisosa kävelykatu.

- Päättunneli 2+2 -kaistainen + jatke Sörnäisten tunneliin
- Satamien yhteydet: Eteläsatama
- Muut yhteydet: Mannerheimintie (Pohjoisen Rautatiekadun liittymä), Hietalahdenranta, Laivasillankatu, Siltavuorenranta, Sörnäisten rantatie, Hermannin rantatie, keskustan huoltotunneli. nopeusrajoitus päättunnelissa 50 km/h, muualla 40 km/h.
- Lisäksi Länsisataman liikenteen sujuvoittamiseksi Mechelininkadun ylittävän Porkkalankadun sillan tilalle Mechelininkadulta Porkkalankadulle länteen johtava siltayhteys.

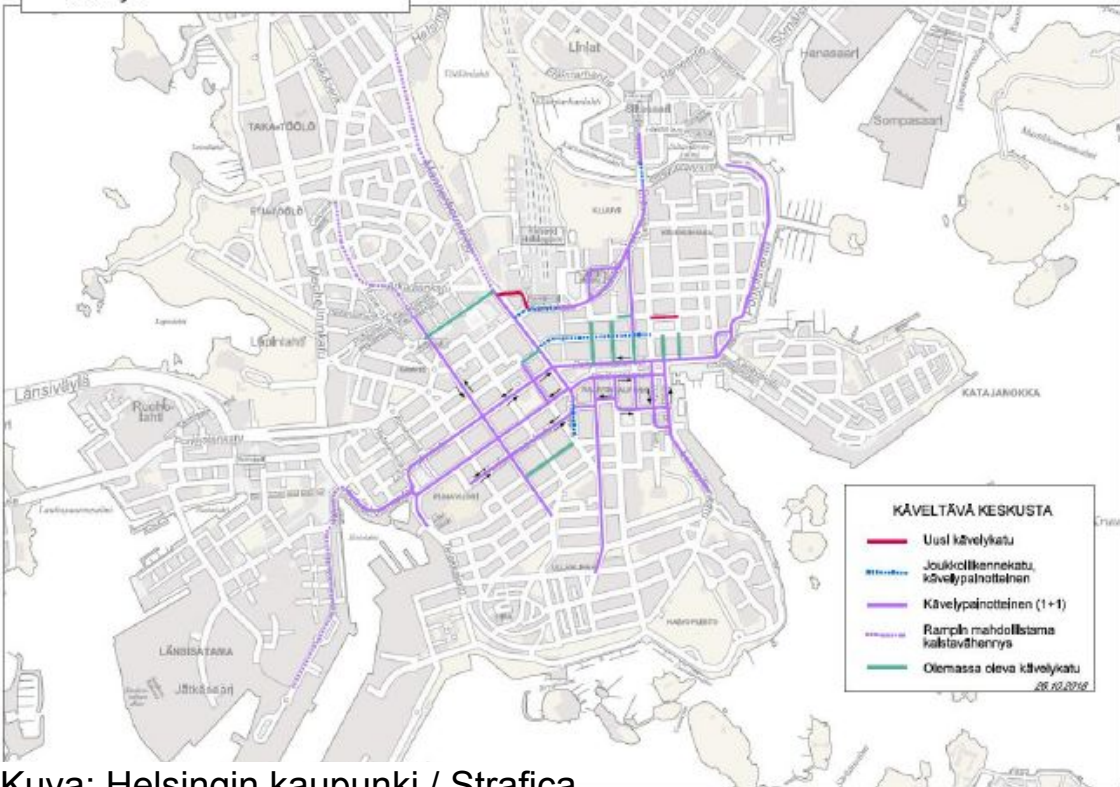
Maanalainen kokoojajaku VE 4a päättunneli 2+2 kaistaa Sörnäisten tunneli 1+1 kaistaa

- Keskustan maanalainen kokoojajaku ja yhteydet katuverkko ja satamien
- Yhteydet maanalaisella kokoojajadulla pysäköintialueisiin ja keskustan huoltotunneliin
- Keskustan huoltotunneli
- Eritasoliittymä
- Eritasosuuntaaliittymä
- Tasoliittymä
- Yhteys katuverkko
- Yhteys satamaan
- Pysäköintialue

Ve D-5

- Molemmat Esplanadit 1-kaistaisia kävelypainotteisia katuja

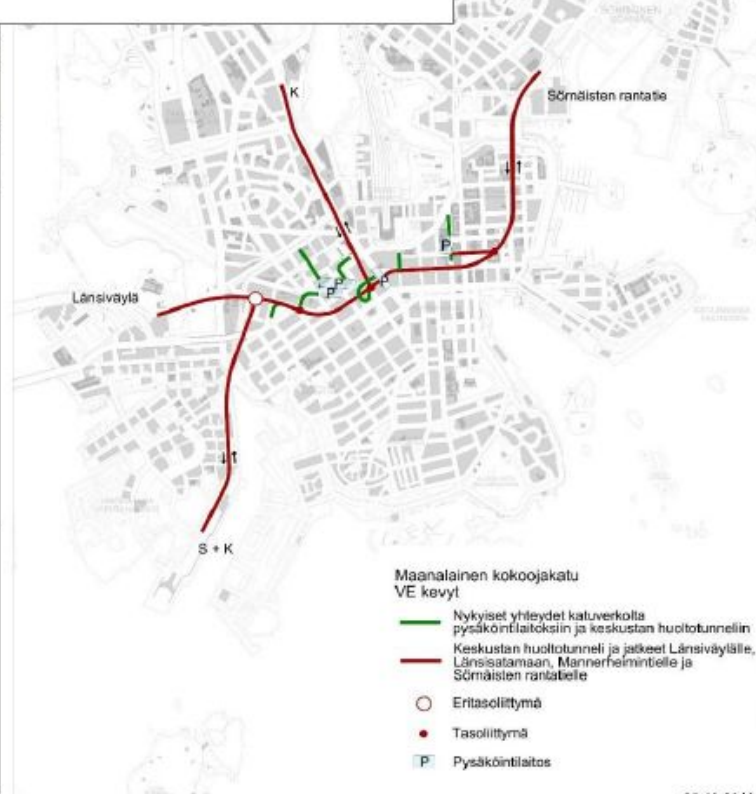
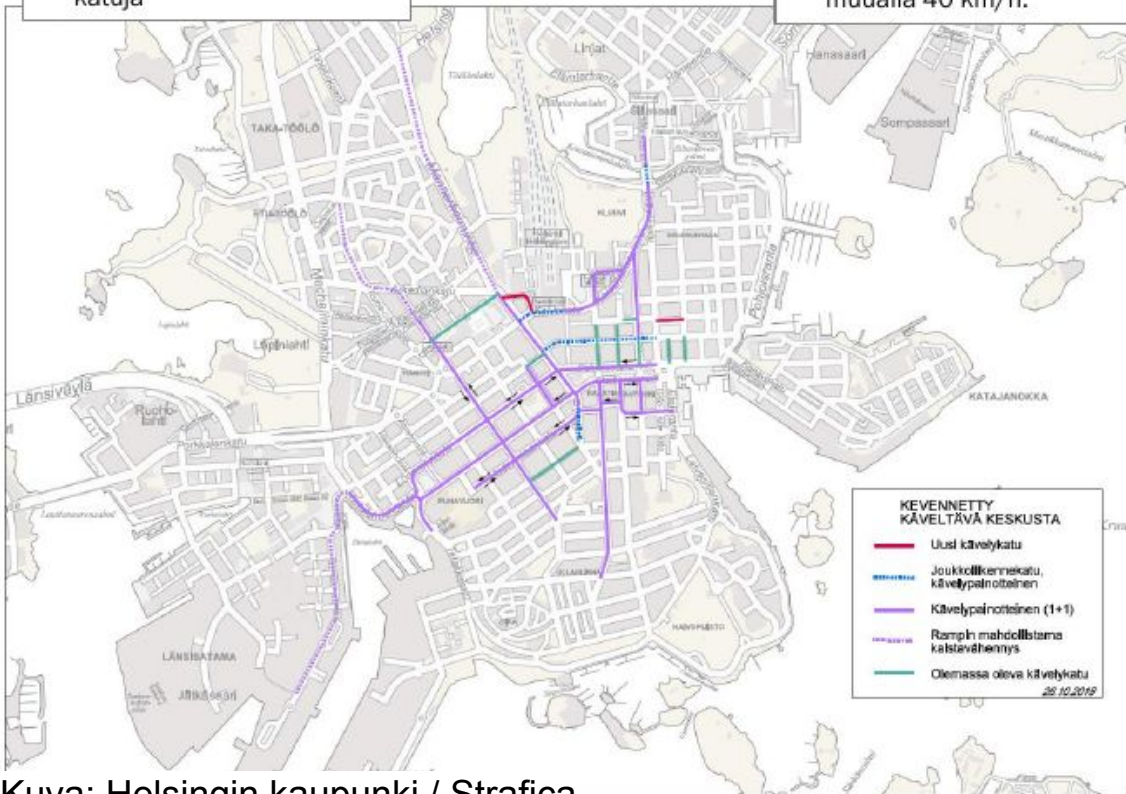
- Päättunneli 1+1 -kaistainen, ei jatketta Sörnäisten tunneliin.
- Ajoyhteydet Länsisatamaan ja Mannerheimintielle.
- Nopeusrajoitus myös päättunnelissa 40 km/h

Ve E-6

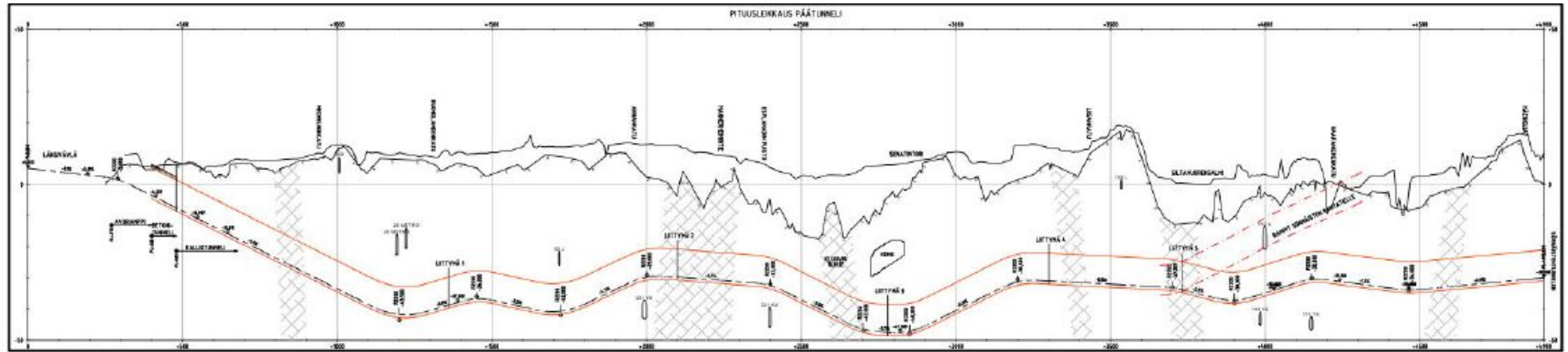
- Molemmat Esplanadit 1-kaistaisia kävelypainotteisia katuja

- Ajoyhteydet pysäköintilaitoksiin keskustan huoltotunnelin kautta.
- Ajoyhteys Länsisatamasta Länsiväylälle myös raskaalla liikenteelle. Ajo sallittu myös itään alle 12 metrisillä kuorma-autoilla ja henkilöautoilla. Ei muuta maanalaista läpiajtoa.
- Ei jatketta Sörnäisten tunneliin.
- Ajoyhteydet Länsisatamaan ja Mannerheimintielle.
- Nopeusrajoitus keskustan huoltotunnelin kohdalla 30 km/h, muualla 40 km/h.

Maanalainen kokoojakatu

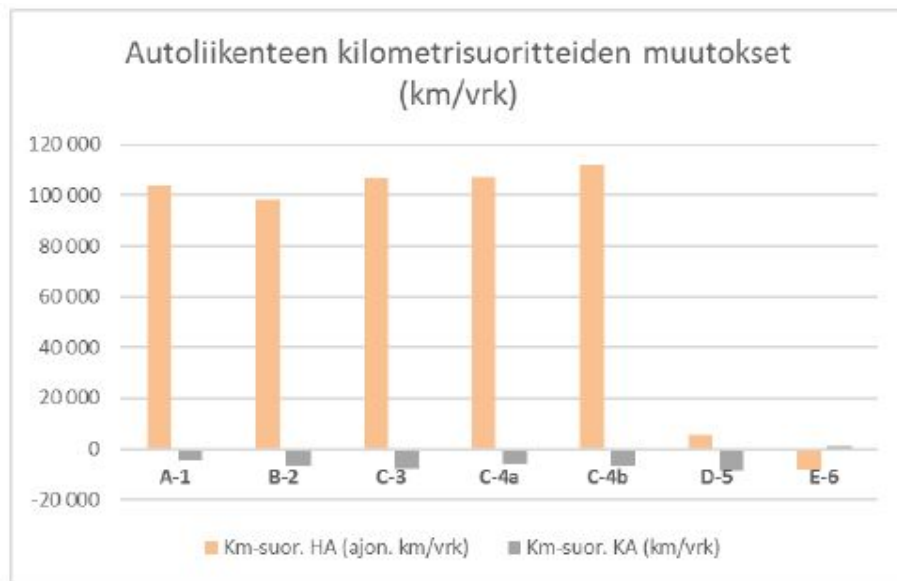
- Varsinkin 4-kaistainen tunneli olisi massiivinen moottoriväylä
- Rakennettavuus erittäin haastavaa
- Ilmanvaihtokuiluja ja muita pintarakenteita ei vielä suunniteltu
- Hintaa ei ole arvioitu

Kuva: Helsingin kaupunki / Pöyry

Vaikutus liikenteeseen

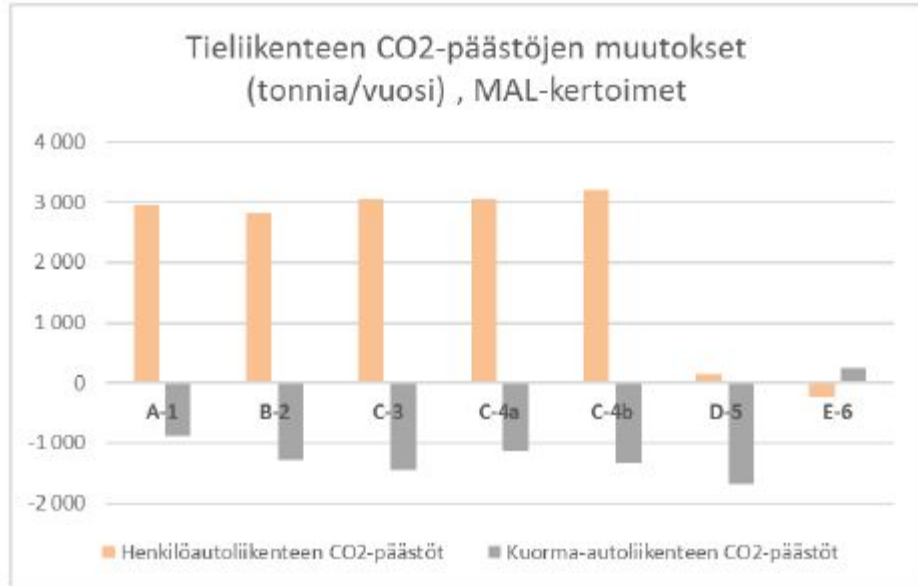
- 4-kaistaisissa vaihtoehdoissa keskustan kohdalla 40000-47000 autoa/vrk
- Lisää henkilöautoliikennettä n. 3500-5500 matkaa/vrk
- Joukkoliikennematkat vähentyisivät n. 3000 matkaa/vrk ja pyörämatkat n. 1000 matkaa/vrk
- Koko seudulla automatkojen kasvu n. 0,3 %

Kuva: Helsingin kaupunki / Strafica

Vaikutus CO₂-päästöihin

- 4-kaistaiset vaihtoehdot lisääisivät liikennettä ja sitä myöten CO₂-päästöjä
- Liikenteen päästöt n. 2000 t/v suuremmat
- Kaupungin hiilineutraaliustavoite

Kuva: Helsingin kaupunki / Strafica

Käyttömaksut

- Tunnelia on hahmoteltu rahoitettavan käyttömaksuilla
- Lainsäädäntö ei tue tällä hetkellä
- Vaatisi käytännössä yleisiä ruuhkamaksuja
 - Muuten riski että autoilijat valitsevat katuverkon tunnelin sijasta

Kuva: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/09/Betalstation_2010.jpg